

POSTOPEK ODVZEMA VZORCEV, PRIMERNIH ZA ANALIZO TAL

Število vzorcev tal, ki jih mora kmetijsko gospodarstvo (KMG) podati v analizo

Število potrebnih vzorcev tal je odvisno od kakovosti in tipa tal, načina ter intenzivnosti rabe zemljišč in strnjenosti oziroma razpršenosti zemljišč, ki jih vzorčimo. Za vsako strnjeno območje kmetijskih zemljišč z isto vrsto dejanske rabe je treba analizirati en vzorec tal. Za strnjeno območje kmetijskih zemljišč štejemo enote rabe, ki se stikajo med seboj, oziroma jih ločujejo le linijski objekti (ceste, manjši vodotoki, mejice). Na območjih z intenzivnim pridelovanjem vzamemo večje število vzorcev, medtem ko lahko na območjih z ekstenzivnim pridelovanjem (travinje, travniški sadovnjaki) v en vzorec vključimo večje površine. Priporočena velikost območja, ki ga predstavlja en talni vzorec, naj ne bi presegala 5 ha.

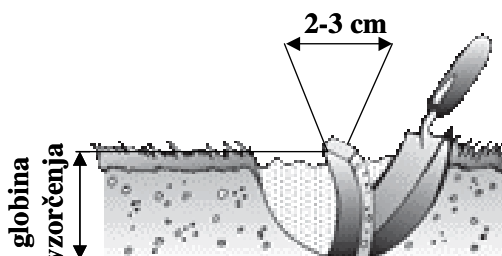
Sosednja zemljišča je mogoče vzorčiti v skupni talni vzorec, ne glede na lastništvo zemljišč, vendar morajo biti raba (vključno z gnojilno prakso) in lastnosti teh zemljišč identične. V tem primeru je treba vzorcju dodati podatke vseh KMG, ki upravljajo s temi zemljišči. Gnojilne načrte je treba pripraviti ločeno za vsako KMG.

Način odvzema povprečnega vzorca tal

Povprečni vzorec tal pripravimo z združevanjem pod-vzorcev, ki jih odvezamo na več različnih odveznih mestih. Število odveznih mest mora biti od 20 do 25. Enakomerno jih razporedimo preko celotnega vzorčnega območja. Vzorčimo s pomočjo sonde (slika 1) oziroma lopate. Če vzorčimo z lopato, vzamemo 2-3 cm debel in ravno toliko širok odrezek tal preko celotne globine vzorčenja, kot je prikazano na sliki 2.



Slika 1. Sonda za jemanje talnih vzorcev



Slika 2. Jemanje vzorcev z lopato

Na vsakem vzorčnem mestu vzamemo približno enako količino tal. Tla jemljemo na ornih površinah, na globini cca. 0-25 cm (globina ornice), na zatravljenih površinah na globini cca. 0-6 cm in v trajnih nasadih na globini cca. 0-40 cm. Pri jemanju vzorca tal se izogibamo robovom zemljišč in delov zemljišč, ki se pedološko, vizualno ali na kakršen koli drug način razlikujejo od ostalih površin. Tla, vzeta iz vseh vzorčnih mest, temeljito premešamo v primerni posodi. Iz premešanih tal vzamemo 0,5-1 kg tal (povprečni vzorec) in jih shranimo v plastično vrečko. Povprečni vzorec opremimo z vsemi potrebnimi podatki in ga čim hitreje dostavimo laboratoriju. Podatki naj bodo zapisani na etiketi na zunanji strani embalaže (odsvetujemo vlaganje k vzorcju tal v vrečko, saj se razkrojijo in vplivajo na rezultat analize). Če je vzorcev več, naj bodo oštevilčeni in opremljeni z vsemi podatki.

Potrebni/zaželeni podatki ob oddaji vzorca tal v analizo:

- Ime in priimek, točen naslov naročnika analize
- Davčna številka za davčne zavezance
- Številka KMG MID
- Številka GERK
- Dejanska enota rabe
- Kultura
- Površina vzorčne enote
- Globina odvzema vzorca
- Datum odvzema vzorca

Vzorke za analize lahko oddate v sprejemni pisarni Centralnega laboratorija na Kmetijskem inštitutu Slovenije, Hacquetova ulica 17, Ljubljana, vsak delovnik med 7. in 15. uro, ali jih pošljete na naš naslov. V primeru večjega števila vzorcev (več kot 20) se lahko dogovorimo za prevzem in prevoz. Za dodatne informacije so obrnite na tehnično sodelavko v sprejemni pisarni, go. Bojano Grofelnik na tel.: 01 280 51 72 ali odgovorno analitičarko go. Vido Žnidaršič Pongrac na tel.: 01 280 51 62.